

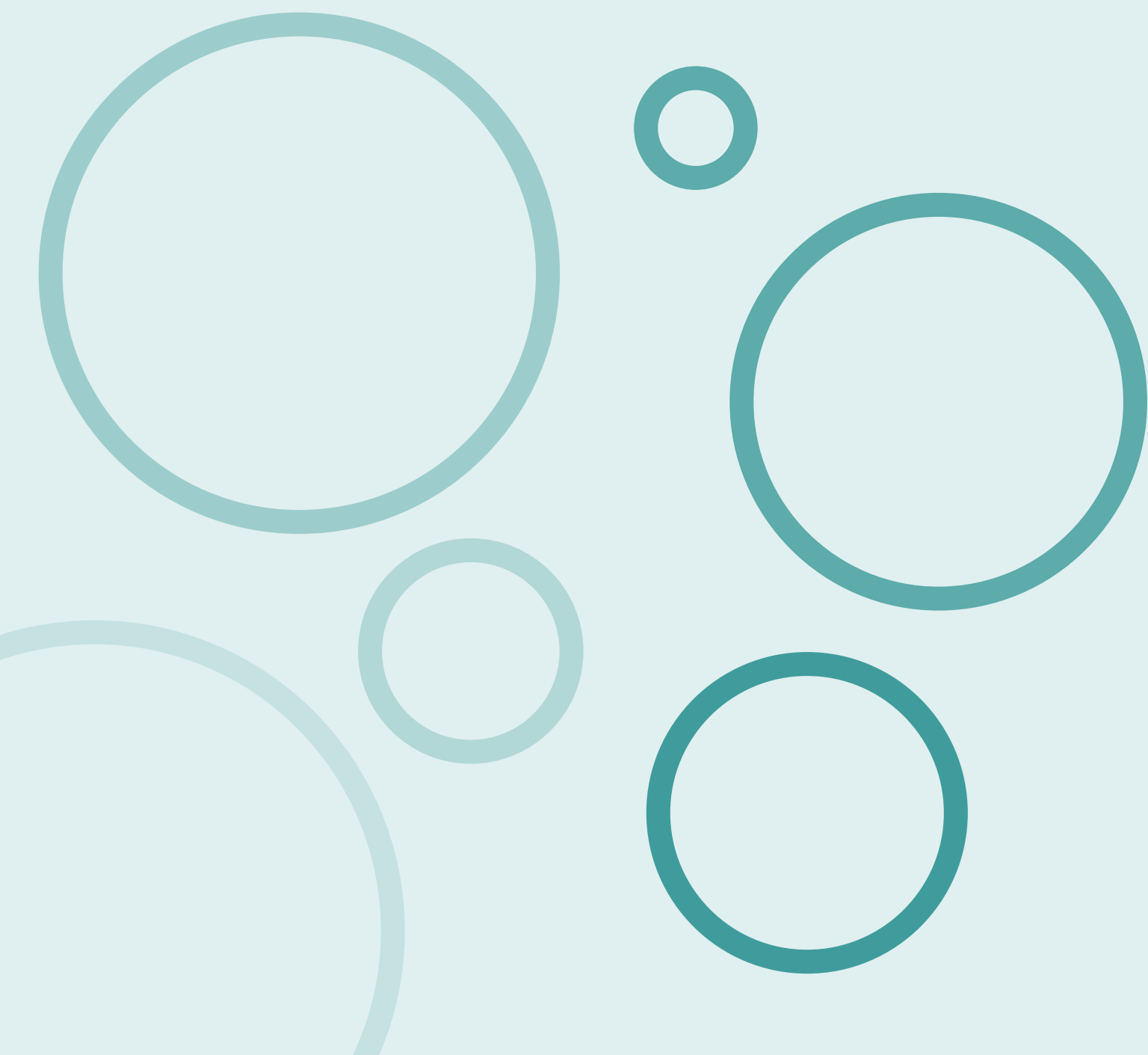

BIOGASS

OSLOFJORD

Aktivitetsrapport 2018

Biogass Oslofjord

Samarbeidet

Biogass Oslofjord er et nettverkssamarbeid mellom fylkeskommuner på Østlandet. Hovedmålet for samarbeidet er å bidra til å realisere potensialet som ligger i en bærekraftig og regional utnyttelse av energiressursene i gjødsel, avløpsslam matavfall og organisk næringsavfall i Oslofjordregionen. Samarbeidet vil stimulere til en velfungerende biogassverdikjede i regionen, og ønsker å:

- Bidra til reduksjon i klimagassutslipp gjennom overgang til fornybare drivstoff, særlig i tungtransport, og økt bruk av organisk avfall, som i noen tilfeller kan redusere metanutslipp, særlig fra landbruket
- Etablere et samarbeid for innovasjon og læring, der det blir lagt til rette for erfaringsutveksling
- Kompetansebygging og utvikling av større prosjekter
- Bidra til helhetstenkning rundt etablering av infrastruktur for produksjon og bruk av biogass i regionen
- Oppnå regional/lokal behandling av bioressurser
- Bidra til helhetstenkning rundt etablering av infrastruktur for produksjon og bruk av biogass i regionen
- Bidra til økt lokal verdiskaping og sysselsetting
- Bidra til å styrke det politiske fokuset på biogass og biogjødsel, både på lokalt, regionalt og nasjonalt nivå
- Bidra til økt bevissthet om biogass som viktig del i bioøkonomi og sirkulær økonomi

Medlemmene består av Akershus, Buskerud, Oslo, Telemark, Vestfold og Østfold fylkeskommuner. Medlemmene i nettverket bidrar med en fast årlig avgift på 400 000 NOK pr. medlem. Disse midlene suppleres med internasjonale og nasjonale prosjektmidler der det er mulig.

Sekretariatet for nettverket er knyttet til Østfold fylkeskommune og består av en koordinator og prosjektmedarbeider. Nettverket ledes av en styringsgruppe bestående av en politisk oppnevnt representant fra hver fylkeskommune, og en representant fra den administrative ledelsen i Oslo kommune. Leder og nestleder for nettverket velges av disse, og rulleres årlig. Det er også oppnevnt en arbeidsgruppe, med administrative representanter fra hver fylkeskommune.

I 2018 ble det gjennomført en evaluering av nettverkssamarbeidet, og besluttet at Biogass Oslofjord skal fortsette arbeidet videre i en treårsperiode fra 2018 til 2021. I tillegg ble interregprosjektet «Biogas2020» ferdigstilt. Det er planlagt å søke på midler høsten 2019 for å videreføre samarbeidet med skandinaviske biogassaktører med et nytt prosjekt om flytende biogass (LBG) i regionen.

Nøkkelaktiviteter

Rapport om potensialet for biogassproduksjon ved naturbruksskolene

I januar 2018 ble det utgitt en rapport skrevet av Biogass Oslofjords og Telemark fylkeskommunes egen Fredrik Eikum Solberg om biogasspotensialet ved naturbruksskoler i regionen, delvis finansiert gjennom klimasatsmidler fra 2016. Forstudien hadde hovedfokus på to skoler, Kalnes vgs. i Østfold og Nome vgs. avd. Søve i Telemark. Undervisningsverdien ble trukket frem som et viktig aspekt i vurderingen av biogassanlegg ved skolene. I tillegg ble utnyttelse av biogass til energiformål trukket frem som bonus ved etablering.

Avslutning av interregsamarbeidet «Biogas2020»

Biogasskonferansen i Fredrikstad 24. til 26. april 2018 markerte avslutningen på det treårige prosjektsamarbeidet «Biogas2020». Konferansen samlet totalt 450 deltakere fra seks forskjellige land, inkludert 26 utstillere og 30 foredragsholdere. Flere fagområder ble belyst som f.eks. transport, kommunikasjon, teknologi, nye markeder og sirkulærøkonomi.

Biogassturné fra Porsgrunn til Gøteborg

NMBU-studenten Margit Fausko la ut på en treukers biogassturné fra Porsgrunn til Gøteborg i slutten av juni 2018. Margit møtte interessenter fra hele verdikjeden, og kommuniserte dette med videoer, bilder og blogginnlegg gjennom Biogass Oslofjords kanaler i sosiale medier. Gjennom turnéen ble følgerne kjent med produsenter, distributører, forbrukere, forskere og miljøengasjerte som viste hvorfor biogass er et veldig bra alternativ til fossile energibærere.

Markens Grøde i Rakkestad

Biogass Oslofjord deltok som utstillere på «Klimalåven» under Markens Grøde i Rakkestad i september 2018. Det ble samarbeidet med «Fossilfri 2030» om å vise frem fossilfrie maskiner fra prosjektet «Test av fossilfrie maskiner og kjøretøy». I tillegg holdt sjefsforsker ved SINTEF, Jon Hovland, et innlegg om hvilke muligheter som finnes for produksjon av biogass for gård-eiere.

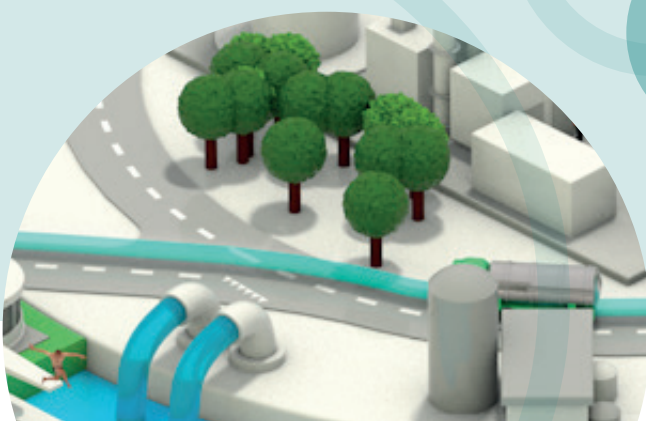

Rapport om potensiell effekt av bompengefritak for biogasskjøretøy

I september 2018 utga Rambøll, på oppdrag fra Biogass Oslofjord, rapporten «Økonomiske intensiver for biogass i transport: effekt av bompengefritak». Rapporten gjennomgår dagens insentiver og virkemidler for bruk av biogass i transportsektoren, med særlig fokus på reduserte bompengesatser for biogasskjøretøy. Siden den gang, har Oslopakke 3-sekretariatet vært positive til å vurdere lavere bompengesatser til biogasskjøretøy.

Rapport om biogasspotensialet fra husdyrgjødsel og organisk næringsavfall i Østfold

I november 2018 ble rapporten «Biogasspotensialet i Østfold: Forstudie om tilgangen på husdyrgjødsel og organisk næringsavfall for biogassproduksjon i Østfold fylkeskommune» av Caspar Johan Eidsbråten ferdigstilt. Caspar er masterstudent ved NMBU og har skrevet rapporten med hjelp fra Østfoldforskning, NMBU og Biogass Oslofjord. Forstudien konkluderte med at det er et stort potensial for økt biogassproduksjon med husdyrgjødsel som substrat i Østfold.

Rapportering på tiltaksområdene i handlingsplan 2018-2021

Rapporteringen er satt opp i samme struktur som handlingsplanen for 2018-2021. Vær oppmerksom på at noen aktiviteter kunne stått under flere tiltaksområder.

A. Tilrettelegge for markedet for biogass til transport, inkludert infrastruktur

Flere fyllestasjoner for biogass har blitt åpnet i løpet av 2018, inkludert Norges første fyllestasjon for LBG ved Alnabru utenfor Oslo som driftes av AGA. Dette viser at markedet blir mer og mer tilrettelagt for økt bruk av biogass. Flere aktører langs hele verdikjeden har nevnt at de ønsker å satse mer på biogass fremover, som Air Liquide Skagerak AS, Tine SA, Posten og Norges Bondelag.

Midler til forstudie om kartlegging av muligheter og behov for en nasjonal biogassinfrastruktur ble sikret gjennom Miljødirektoratets klimasatsmidler 2018. Dette vil bidra til bedre oversikt over dagens infrastruktur satt i lys med behovene og mulighetene for en nasjonalt dekkende infrastruktur.

Flere kommuner i Oslofjordregionen har brukt offentlige anskaffelser til å sette krav til fossilfrie alternativer i egne bil- og bussflåter. Flere offentlige aktører har gått til innkjøp av biogasskjøretøy, til stor fordel for markedets utvikling. Under følger noen eksempler fra de forskjellige fylkene der kommunene har spilt en sentral rolle i ved å iverksette konkrete tiltak for å forbedre infrastrukturen for biogass i regionen.

Akershus:

Akershus fylkeskommunes nye klima- og energiplan ble vedtatt i juni 2018, og har satt ambisiøse mål for kutt i klimagassutslipp. Hydrogen, elektrisitet og biogass er prioriterte drivstoff som vil spille en viktig rolle i fremtidens drivstoffmiks. Den regionale planen har flere tiltak for å fremme produksjon og bruk av biogass innenfor satsingsområdene transport, landbruk, og avfall og avløp.

På **Romerike** ble det bestemt av Ruter å benytte biodiesel på bussene i stedet for biogass. Saken fikk stor oppmerksomhet i nyhetene, der flere politikere og markedsaktører reagerte på utfallet av anbudsprosessen. Fylkestinget i Akershus har vedtatt at drivstoffpyramiden i regional plan for klima og energi skal brukes ved vurdering av klima- og miljøeffekt for Ruters innkjøp i fremtiden.

Buskerud:

Hallingdal Renovasjon IKS med eierkommunene Hol, Ål, Hemsedal, Gol, Nes, Flå og Krødsherad vedtok i oktober 2018 ny strategi for selskapet for perioden 2019 - 2023. Biogass er ett av satsningsområdene i strategien. Hallingdal Renovasjon IKS skal bl.a. utrede mulighetene for å bygge et biogassanlegg basert på matavfall, slam, næringsavfall og husdyrgjødsel i regionen. Anlegget skal bygges med mulighet for oppgradering til drivstoffkvalitet, som skal leveres til en fyllestasjon som bygges i tilknytning til anlegget. Den oppgraderte biogassen skal benyttes av egne renovasjonskjøretøy, samt annen tungtransport og andre offentlige og private kjøretøy. Ambisjonen er at biogassanlegget skal stå ferdig innen 01.01.2023.

Oslo:

Norges første fyllestasjon for flytende biogass ble åpnet i desember 2018. Flere høyprofilerte politikere var tilstede under åpningen, som klima- og miljøminister, Ola Elvestuen, og byråd for miljø og samferdsel, Lan Marie Nguyen Berg.

Telemark:

Skien kommune fikk oppført en fyllestasjon for biogass ved hjelp av klimasatsmidler. Denne benyttes allerede av kommunens renovasjonskjøretøy, og skal i tillegg fylle opp tankene til fremtidige biogasskjøretøy i hjemmetjenesten.

Vestfold:

Horten kommune har satset stort på biogass, som igjen bidro til en nominasjon til innovasjonsprisen under Arendalsuka 2018. Horten har allerede 26 biogassbiler til daglig bruk med et mål om å ha 120 biler i kommunalt eie i nær fremtid.

Østfold:

Halden kommune gjennomførte nytt anbud på renovasjonstjenester i 2018. Tett dialog med markedet resulterte i krav om at kjøretøyene skulle gå på biogass. Fra kontraktstart i april 2019 skal kjøretøyene være på plass og i drift. Krav om biogasskjøretøy i anbudet medførte også at den første fyllestasjonen for biogass i Haldenregionen etableres. Fyllestasjonen skal være offentlig tilgjengelig og lokalisert i Svinesundsparken. Anbudet var en del av begrunnelsen for at Halden kommune ble tildelt Klima Østfold-prisen 2019.

Fredrikstad kommune har vedtatt å bygge egen fyllestasjon for biogass til sine kommunale kjøretøy. Kommunen skal anskaffe inntil 40 renovasjonsbiler, og i fremtiden ca. 80 lettere kjøretøy som alle skal benytte komprimert biogass som drivstoff.

Kalnes Kalnes videregående skole i **Sarpsborg kommune** byttet ut to minibusser som går på fossilt drivstoff, til to minibusser som bruker biogass. Miljødirektoratet støttet skolen med 750.000 kroner. Resten av finansieringen ble godkjent av fylkespolitikere i Østfold, og skolen kunne dermed levere bestillingen på de to minibussene til nesten 1,5 millioner kroner.

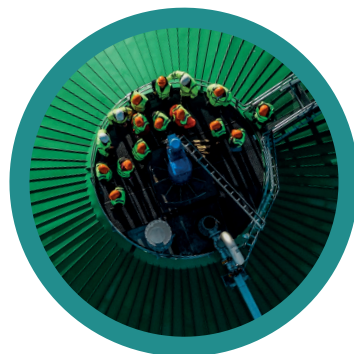
B. Videreutvikle og formidle faktagrunnlaget for klimanytten av biogass

Rapportene som har blitt utarbeidet av Biogass Oslofjord har tydelig vist hvilken klimanytte produksjonen og bruken av biogass kan ha i ulike sektorer og for diverse aktører. Disse rapportene er sentrale når det gjelder å gjøre informasjon om biogass mer tilgjengelig for alle aktører.

Biogass Oslofjord har deltatt i flere møter og holdt presentasjoner om nytten av biogass for kommuner og andre aktører. I forbindelse med den skandinaviske biogasskonferansen i april 2018 arrangerte Biogass Oslofjord et seminar i samarbeid med Klima Østfold som het «Biogas for dummies». Det ble også holdt presentasjoner under selve konferansen, i tillegg til andre presentasjoner rundt om i regionen. Det har i tillegg blitt arrangert flere foredrag og seminarer om fordeler ved bruk av biogass i forbindelse med Østfold-kommunenes arbeid med felles kunnskapsgrunnlag for klimaplaner i samarbeid med Klima Østfold. Foredragene har vært viktige for å formidle klimanytten av biogass til en rekke interessenter.

C. Forsterke den positive effekten biogassproduksjonen har på regional verdiskapning og sirkulær bioøkonomi

Biogass Oslofjord har hatt tett kontakt med aktører i næringskjeden, og deltatt i flere samarbeidsplattformer i Norge og Skandinavia. Da interregprosjektet Biogas2020 ble avsluttet på forsommeren 2018, ble det konkludert med at prosjektet har bidratt positivt til å legge til rette for økt bruk av biogass og verdiskapning i regionen. Prosjektet har hatt stort fokus på kompetanseutvikling og -deling, der biogasskonferansene har vært et viktig element for å samle aktører til nettverksbygging.

Kommunikasjon

Biogass Oslofjord jobber helhetlig med kommunikasjon. Det vil si at det jobbes målrettet for å sikre godt samarbeid med alle våre samarbeidspartnere, men også ut mot befolkningen og beslutningstakere ved bruk av forskjellige hjelpemidler.

Arrangementer og pressedekning:

Biogass Oslofjord har i 2018 gjennomført eller medvirket på arrangementer med mer enn 1800 deltakere. I april 2018 gikk Skandinavias Biogasskonferanse av stabelen, der Biogass Oslofjord var arrangør i samarbeid med Interreg-prosjektet Biogas2020. Konferansen hadde nærmere 450 deltakere, inkludert samarbeidspartnere, utstillere og foredragsholdere, og ble avholdt i Fredrikstad kommune. Videre deltok Biogass Oslofjord på sluttkonferansen til Interreg-prosjektet Fossilfri2030 og holdt en presentasjon om biogassbransjen i Oslofjordregionen for nærmere 100 deltakere, samt hadde en stand på Klimalåven under Markens Grøde som ble besøkt av ca. 1300 personer.

Biogass Oslofjord har blitt nevnt 17 ganger i ordinære mediekkanaler, 25 ganger i eksterne publikasjoner, og blitt invitert til å holde presentasjoner på eksterne arrangementer. Dette har gjort at vi i stor grad har nådd ut til et bredt spekter av befolkningen.

Eksempler på artikler der Biogass Oslofjord har blitt nevnt med navn (artikler der prosjektet ikke nevnes med navn kommer i tillegg):

- Frå grøne posar til gass og grøne jorder - Framtida
- Frå Porsgrunn til Göteborg på biogass - Framtida
- Dette er messens sin store nysatsing: - Det er veldig aktuelt – Rakkestad Avis
- Det er på høy tid at biogasskjøretøy får de samme fordelene som el og hydrogen – Teknisk Ukeblad
- Prosjektet Biogas2020 avsluttet – TV Østfold
- Løfter frem 32 gode eksempler – Interreg
- Skandinavias største biogasskonferanse kommer til Norge – Flere publikasjoner
- Bygger gasstasjon i Oslo – Moderne transport
- Sats på bioøkonomi - Budstikka

Digitale kanaler:

Ved inngangen av 2018 hadde Biogass Oslofjord 302 følgere på Facebook. I løpet av året har dette økt med 58% til 479 følgere, med en rekkevidde på ca. 2500 i snitt per uke. Topp- og bunnivå i 2018 var en rekkevidde per innlegg på 12 000 og 168. Totalt har 160 innlegg blitt publisert på Biogass Oslofjord sin Facebook-side, og videoene som har blitt publisert er sett på i 11 000 minutter. Margits biogassturné genererte mye trafikk med en markant økning på nesten 60 nye følgere ved oppstart av prosjektet i slutten av juni.

YouTube fungerer som en landingsplattform for videoene som publiseres. Kanalen er et samarbeid mellom Biogass Oslofjord og det avsluttede Interreg-prosjektet Biogas2020. Det er også her andre aktører finner og videreformidler videoer Biogass Oslofjord har laget og produsert. Totalt inneholder kanalen i dag 42 videoer og har hatt ca. 7000 visninger. Videopublisering på YouTube blir i hovedsak brukt til deling av video med eksterne aktører zog på nettsider, mens trafikken og visninger i hovedsak genereres på Facebook.

Biogassoslofjord.no er prosjektets nettside. Her publiseres det artikler, arrangementsinformasjon og andre viktige saker. I 2018 ble det publisert 25 nye artikler på nettsiden.

Oslo kommune

ØSTFOLD
FYLKESKOMMUNE

AKERSHUS
fylkeskommune

SARPSBORG KOMMUNE

VESTFOLD
FYLKESKOMMUNE

Buskerud
fylkeskommune

BIOGASS
OSLOFJORD